

Kleur-Echt: een plek voor talenten met sociale vaardigheidsproblemen

Mirjam Boomkamp bezig met eigen werk.

‘Kleur-Echt is de naam van het atelier, annex galerie, waar door zeer enthousiaste jongeren gewerkt wordt aan hun eigen creatieve welzijn. Met potlood, penseel, krijt, paletmes, enzovoort, vervaardigen deze jongeren hun eigen waardevolle kunstwerken, begeleid en ondersteund door initiatiefneemster en kunstenares Mirjam Boomkamp’, staat te lezen op de website van ‘Kleur-Echt’. Tot zover weinig ongewoons, maar verder lezend blijkt hier toch sprake te zijn van een bijzonder atelier, want er staat: ‘Gewone getalenteerde jongeren bezoeken Kleur-Echt, maar er is ook plaats voor jongeren die kampen met sociale vaardigheidsproblemen of lijden aan autisme of een daaraan verwante contactstoornis, zoals ass, pdd.nos, mcdd, adhd of syndroom van asperger. Deze jongeren krijgen extra begeleiding en ondersteuning aangeboden en worden ingedeeld in kleinere groepjes.’ En ook staat er: ‘Onder hen bevinden zich veel getalenteerde jongeren.’

Het atelier van Mirjam Boomkamp is gevestigd in een boerderij aan de rand van het natuurreservaat de Engbertsdijkvenen, in de buurtschap Bruinehaar tussen de plaatsen Langeveen, Vriezenveen en Kloosterhaar. Op de boerderij oefent de echtgenoot van Mirjam zijn agrarisch bedrijf uit. De situering is zeer landelijk: er komen alleen wat mountainbikers, fietsers, wandelaars, ruiters en een enkele tractor voorbij. Aan de andere kant van het atelier is een weide met allerlei dieren, zoals kippen, eenden en geiten. Mirjam: 'Een rustig oord voor inspiratie en ideaal voor jongeren die gauw zijn afgeleid, omdat er weinig storende prikkels zijn. De ouders van deze kinderen, in de leeftijd van 7 t/m 19 jaar, kunnen de kosten van de cursus meestal financieren uit het hen toegewezen persoonsgebonden budget.'

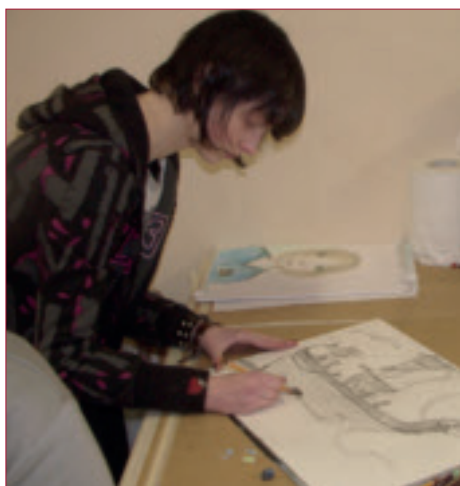
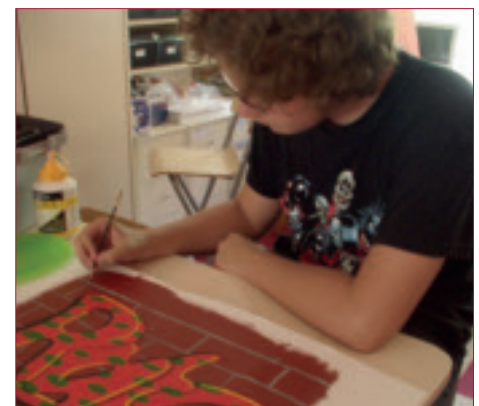
Kinderbijbel

Naast dat zij kinderen begeleidt, vervaardigt Mirjam Boomkamp haar eigen werk in het atelier. Als kind was ze al geboeid door het vak en vanaf haar achttiende is ze er dagelijks mee bezig. Ze werkt in acryl, aquarel, potlood, olie en inkt op linnen, paneel, aquarelpapier, enzovoort. Kortom, ze houdt zich bezig met vrijwel alle technieken. Verder schrijft en illustreert ze kinder verhalen, zoals *Egelien en dokter Prikkel*. Haar liefde voor kinderen, dieren en de natuur komen bijna in al haar werkstukken en tekeningen tot uiting. Op dit moment is ze bezig met het schrijven en illustreren van een Twentse kinderbijbel. Maar voordat Mirjam zich geheel aan de schone kunsten ging wijden, was zij ook nog een tijdje kok in een klooster.

Mirjam werkt niet uitsluitend met kinderen. Enkele dagen per jaar organiseert

Normaal tekent deze jongen heel klein en zeer gedetailleerd, maar bij graffitispuiten gaat hij ruim te werk. Opvallend is dat hij de onderdelen van zijn werkstuk omkadert. Deze jongen is degene die het logo van Kleur-Echt heeft bedacht en daar is hij heel trots op. Mirjam heeft het later nader uitgewerkt.

Dit meisje is een goed voorbeeld van iemand met een grote fantasie. Ze werkt geheel zonder voorbeeld.

zij workshops voor volwassenen in het atelier. Gedurende een gehele dag werken de deelnemers dan onder begeleiding van Mirjam aan een bepaald thema. Aan het eind van de middag wordt het resultaat met elkaar besproken.

Geen gedragsproblemen

Van de 20 á 22 jongeren die bij Mirjam cursussen volgen, heeft iets minder dan de helft lichte gedragsproblemen. 'Ik wil dat graag benadrukken, omdat anders een verkeerde indruk kan ontstaan. Mijn doel is Kleur-Echt te laten uitgroeien tot een atelier waar mooi werk in de vorm van kunst, boeken en kaarten vandaan komt en dat onze bekendheid niet alleen stoelt op de

opvang van jongeren met een gedragsproblematiek.'

Beide groepen kinderen gaan trouwens heel goed samen, volgens Mirjam Boomkamp. 'Van mij mag iedereen komen mits hij of zij maar enthousiast meedoet. Hier gaat het onderling niet over wat je hebt, maar wat je leuk vindt om te doen. Er wordt niet over tekortkomingen gezeurd; de kinderen mogen zich vrijelijk uiten in hun werk. Opvallend is hoe rustig de kinderen met een stoornis bij ons zijn. Dat komt doordat ze zich hier veilig en begrepen voelen. Natuurlijk vergen kinderen met een stoornis speciale aandacht en een aparte aanpak, maar er zijn ook jongeren zonder stoornis die je erg veel moet ondersteunen.'

Personages uit games vormen een geliefd onderwerp. Ze worden zonder enig voorbeeld op papier gezet.

Dit neemt niet weg dat het niet altijd eenvoudig is om te gaan met sommige van de kinderen met een stoornis en hun diepere gevoelens te peilen. Dit blijkt bijvoorbeeld als ik in overleg met Mirjam een leuke tekening van een van de pupillen meeneem ter illustratie van dit artikel. Dezelfde middag nog komt er een dringend telefoontje van haar of ik zo vriendelijk wil zijn de tekening toch maar niet te plaatsen: 'Ik dacht dat hij het leuk zou vinden, maar het tegendeel is waar. Hij vond het één van de slechtste tekeningen die er bij waren.'

Gedreven

Mirjam is zeer gedreven in haar streven kinderen met een stoornis verder te helpen: 'Ze hebben zelf vaak niet het vermogen met hun talenten naar buiten te komen.' Ze spreekt uit ervaring, want ze heeft zelf een zoon met autisme.

Ze schetst wat haar pupillen voor bijzondere benadering vergen: 'Andere kinderen denken eerst na over wat ze willen maken, gaan daarna aan de slag en maken hun werkstuk af. Kinderen met bijvoorbeeld autisme lijken zomaar aan iets te beginnen (in werkelijkheid lopen ze er al een tijdje mee rond, maar zeggen er niets over), maar weten vaak nog niet wat het eindresultaat moet worden. Ze maken hun werkstuk nogal eens niet af. Dit komt doordat ze heel erg bezig zijn met het verwerken van details. De leefwereld er omheen

doet er dan niet meer zo toe. Maar er zijn ook kinderen die het juist wel af willen maken en als ze ontevreden zijn, dan doen ze het opnieuw. De perfectie speelt dan weer een rol. Lastig voor begeleiders is dat het moeilijk is aanwijzingen te geven. De kinderen vatten dit al snel op als kritiek op hun werk. Als je helpt, al is het maar met een kleinigheidje, dan heb je een goede kans dat ze vinden dat je de tekening helemaal verpest. En dat terwijl andere kinderen dat juist fijn vinden. Opvallend aan de andere kant is dat ze zelf ook heel kritisch zijn op hun verrichten. Het moet altijd beter. Ze zijn niet snel tevreden.'

'Het is opmerkelijk hoe diep hun interesses kunnen gaan in bijvoorbeeld de techniek, het heelal en dergelijke'

Autisme is iets wat voor mensen die er niet vaak mee te maken hebben, moeilijk te bevatten is. Mirjam Boomkamp: 'Deze kinderen kiezen praktisch altijd gevoelloze onderwerpen, vaak geïnspireerd op computergames, robotachtige figuren of angstaanjagende, tot de tanden bewapende soldaten met enorme automatische geweren, auto's, raketten en dergelijke. Maar ook elfen, dino's, mythes en onderwerpen die ontspruiten

aan hun eigen fantasie. De mensen die ze tekenen hebben veelal geen ogen en als ze die al tekenen, kijken ze je nooit aan. Dit komt doordat ze zelf liever geen oogcontact hebben. De dino's en draken voorzien ze echter weer wel van grote ogen. Lieflijke onderwerpen, een hondje, een kindje, tekenen ze nooit, een enkeling uitgezonderd. En andere gewone dingen vinden ze nogal saai. Een ander opvallend aspect is dat ze vaak behoorlijk wat talent hebben. Je staat er versteld van als je ziet dat ze zonder enig voorbeeld, zo uit hun hoofd een complexe auto met alles erop en eraan in de juiste verhoudingen tekenen.

Aan intelligentie hoeft het ze zeker ook niet te ontbreken. Het is opmerkelijk hoe diep hun interesses kunnen gaan in zaken als bijvoorbeeld de techniek, het heelal en dergelijke. En ze hebben soms het taalgebruik van een 40-jarige.'

Gevoelig

Doordat ze geen inlevingsvermogen in anderen hebben of in elk geval tonen, kan de indruk worden gewekt dat deze kinderen gevoelloos zijn. Mirjam heeft een andere ervaring: 'Ze zijn vaak heel gevoelig. Dat wordt veelal onderschat door de buitenwereld. Gewoonlijk zijn

ze ook heel aardig. Als iemand ze beledigt, kunnen ze daar echter niet mee omgaan. Boosheid en agressie ontstaan vooral als ze zich niet begrepen voelen. En ze zijn bang het pisaaltje te worden. Ze hebben grote moeite relaties en vriendschappen op te bouwen en te onderhouden. En een ander voor ouders zorgelijk aspect van het gedrag is dat ze zich graag afzonderen met hun computer. Maar hoe het ook zij, wij gaan er hier op een ontspannen manier mee om en dat moet ook.'

Exposities

Met enige regelmaat organiseert Mirjam Boomkamp exposities van tekeningen en schilderijen van haar leerlingen. Zo waren er werken te bewonderen in bijvoorbeeld de kinderpolikliniek in Almelo. In de bibliotheek in Vroomshoop is op 7 februari een tentoonstelling gestart, die nog te zien is t/m 11 maart. Deze is geopend door dr. Anne van der Meiden.

♦ Karel Koolhoven

Kleur-Echt

Kleur-Echt is te bereiken via tel. (0546) 681295.
Website: www.kleur-echt.com